

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
DROHOBYCH IVAN FRANKO STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
YOUNG SCIENTISTS COUNCIL

ISSN 2308-4855 (Print)

ISSN 2308-4863 (Online)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК:

Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених
Дрогобицького державного педагогічного університету
імені Івана Франка

HUMANITIES SCIENCE CURRENT ISSUES:

Interuniversity collection of Drohobych
Ivan Franko State Pedagogical University
Young Scientists Research Papers

ВИПУСК 59. ТОМ 1
ISSUE 59. VOLUME 1

Видавничий дім
«Гельветика»
2023

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 2 від 26.01.2023 р.)*

Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2023. – Вип. 59. Том 2. – 382 с.

Видання розраховане на тих, хто цікавиться питаннями розвитку педагогіки вищої школи, а також філології, мистецтвознавства, історії.

Редакційна колегія:

Пантюк М.П. – головний редактор, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Душний А.І.** – співредактор, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ільницький В.І.** – співредактор, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дмитрів І.І.** – відповідальний секретар, кандидат філологічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Андрєєв В.М.** – доктор історичних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка); **Батюк Т.В.** – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри давньої історії України та спеціальних історичних дисциплін (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Баукова А.Ю.** – кандидат історичних наук, доцент кафедри археології та спеціальних галузей історичної науки (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Бермес І.І.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гриценко Л.З.** – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії та спеціальних історичних дисциплін (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галів М.Д.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галик В.М.** – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гжесяк Ян** – доктор габілітований, надзвичайний професор кафедри (Державна вища професійна школа); **Гриценко Г.З.** – кандидат історичних наук, старший викладач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дугчак В.Г.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Заєць В.М.** – кандидат мистецтвознавства, заступник декана факультету народних інструментів (Національна музична академія України імені Петра Чайковського); **Зимомря І.М.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Ужгородський національний університет); **Іванишин П.В.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Корсак Р.В.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Ужгородський національний університет); **Кравчик М.О.** – кандидат філософських наук, доцент (Міжнародний гуманітарний університет); **Маршалек-Кава Джоанна** – доктор наук, доцент (Університет Миколая Коперника в Торуні, Торунь, Польща); **Масненко В.В.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького); **Мафтин Н.В.** – доктор філологічних наук, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Мацьків П.В.** – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Невмержицька О.В.** – доктор педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Оршанський Л.В.** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пагута М.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пантюк Т.І.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Петречко О.М.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Печарський А.Я.** – доктор філологічних наук, професор (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Синкевич Н.Т.** – кандидат мистецтвознавства (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ситник О.М.** – доктор історичних наук, професор, професор кафедри (Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького); **Сташевська І.О.** – доктор педагогічних наук, професор, проректор з навчальної роботи (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Сташевський А.Я.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Стецик Ю.О.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Стреначікова Марія** – доктор наук (doc. CSc., PhD.), (Академія мистецтв у Банській Бистриці); **Тиміш Л.І.** – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України та правознавства, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка; **Тельвак В.П.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Устименко-Косоріч О.А.** – кандидат мистецтвознавства, доктор педагогічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту культури і мистецтв (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка); **Чик Д.Ч.** – доктор філологічних наук, доцент (Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка); **Яворська Г.Х.** – доктор педагогічних наук, професор (Міжнародний гуманітарний університет); **Янишин Б.М.** – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник (Інститут історії України НАН України); **Яремчук В.П.** – доктор історичних наук, професор (Національний університет «Острозька академія»).

Збірник індексується в міжнародній базі даних Index Copernicus International.

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 6143 від 28.12.2019 р. (додаток 4) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі педагогічних наук (011 – Освітні, педагогічні науки, 012 – Дошкільна освіта, 013 – Початкова освіта, 014 – Середня освіта (за предметними спеціалізаціями), 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями), 016 – Спеціальна освіта).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020 р. (додаток 1) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі філологічних наук (035 – Філологія) та у галузі культури і мистецтва (022 – Дизайн, 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, 024 – Хореографія, 025 –

Музичне мистецтво, 026 – Сценічне мистецтво, 027 – Музезнавство, пам'яткознавство, 028 – Менеджмент соціокультурної діяльності).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 1290 від 30.11.2021 р. (додаток 3) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі історичних наук (032 – Історія та археологія).

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» Серія KB № 19906-9706P від 14.05.2013 р.

Усі електронні версії статей збірника оприлюднюються на офіційному сайті видання

www.aphn-journal.in.ua

Редакційна колегія не обов'язково поділяє позицію, висловлену авторами у статтях, та не несе відповідальності за достовірність наведених даних та посилань.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Засновник і видавець – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, співзасновники Ільницький В.І., Душний А.І., Зимомря І.М.

Адреса редакції: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. Івана Франка, 24, м. Дрогобич, обл. Львівська, 82100. тел.: (03244) 1-04-74, факс: (03244) 3-81-11, e-mail: info@aphn-journal.in.ua

© Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2023

© Пантюк М.П., Душний А.І., Зимомря І.М., 2023

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ

Юрій ВОЙТЕНКО

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ ПРИВАТИЗАЦІЇ У КРАЇНАХ БАЛТІЇ В УМОВАХ ТРАНЗИТУ:
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ 4

Петро ГАВРИЛИШИН

КАНАДСЬКИЙ ПЕРІОД ЖИТТЯ БОГДАНА ГАВРИЛИШИНА 10

Святослав ІВАНЬО

РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ГАЛИЧИНИ НА ПРИКЛАДІ ДІЯЛЬНОСТІ
ПОЛЬСЬКОГО ТАТРАНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ТА ПОДІЛЬСЬКОГО ТУРИСТИЧНО-
КРАЄЗНАВЧОГО ТОВАРИСТВА У МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД 19

Василь ІЛЬНИЦЬКИЙ

ПРОБЛЕМА ДВОВОМНОСТІ У РАДЯНСЬКІЙ ШКОЛІ 1960–1980-Х РР.: МИНУЛЕ І СУЧАСНІСТЬ
28

Oleh PETRECHKO, Viktoriia TELVAK, Sviatoslav ZHURAVLOV

UKRAINIAN ROMANTIC HISTORIOGRAPHY IN THE RECEPTION MYKHAILO HRUSHEVSKY 34
МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Катерина КАПІТОНОВА

ДВОСВІТ У РОМАНТИЧНІЙ ОПЕРІ : ВІД «УНДІНИ» Е. Т. А. ГОФМАНА ДО «АНТИХРИСТА»
Р. ЛАНґОРА 42

Яна КИРИЛЕНКО, Лариса ОРОНОВСЬКА, Сун ЛАН

ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВОКАЛЬНО-ХОРОВОГО МИСТЕЦТВА: ДОСВІД ТА НОВІ
МОЖЛИВОСТІ 48

Володимир КІНДРАЧУК

САКРАЛЬНЕ У СКУЛЬПТУРІ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА 55

Микола КРИПЧУК, Сергій ПЛУТАЛОВ, Галина РЕУТ

ПРИКЛАДНІ ІМПЕРАТИВИ РОЗВИТКУ МУЗИЧНОГО ТЕАТРУ В УКРАЇНІ КРІЗЬ ПРИЗМУ
ОДЕСЬКОГО АКАДЕМІЧНОГО ТЕАТРУ МУЗИЧНОЇ КОМЕДІЇ ІМЕНІ М. ВОДЯНОГО 62

Валерія КУЗНЄЦОВА

ЖИВОПИС ДОБИ МОДЕРНІЗМУ ЯК ДЖЕРЕЛО НАТХНЕННЯ В СУЧАСНОМУ ДИЗАЙНІ ОДЯГУ
70

Ірина КУРИЛЯК

МИСТЕЦЬКО-АРТИСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ БОГДАНА ПЕТРОВИЧА ДЕРЕВ'ЯНКАЯК
ХУДОЖНЬОГО КЕРІВНИКА ТА ГОЛОВНОГО ДИРИГЕНТА НАРОДНОЇ ХОРОВОЇ КАПЕЛИ
«МРІЯ» 79

Юлія МОСКВІЧОВА, Микола СУШИЦЬКИЙ, Марина ШИНКАРЕНКО

НАРОДНА ХОРЕОГРАФІЧНА КУЛЬТУРА ВІННИЧЧИНИ: ЗБЕРЕЖЕННЯ Й ТРАНСФОРМАЦІЯ
РЕГІОНАЛЬНИХ ТРАДИЦІЙ 85

Руслан НИКОНЕНКО

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА КІНЦЯ ХХ – ПОЧАТКУ
ХХІ СТ. 93

МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Galina DIACHENKO, Natalia KOVAL

STRATIFICATION OF LEXICAL CONTENT OF THE FREQUENCY DICTIONARY “ACOUSTICS”
98375

Наталія ЄЩЕНКО

ГРАМАТИЧНІ ВПРАВИ У НАВЧАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ 105

Valentina ZHUK

INTERCULTURAL COMMUNICATION AND STEREOTYPES 112

Вікторія ЗІНЧЕНКО, Ольга СПИС, Ірина ЧЕРНОВА

ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПИСЬМА У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ДІЛОВІЙ КОМУНІКАЦІЇ:
КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНИЙ, СТРУКТУРНИЙ ТА НОРМАТИВНИЙ АСПЕКТИ 119

Марія ІВАНЧЕНКО, Станіслав КОВАЛЬ

СТРУКТУРНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТЕРМІНОЛОГІЇ СФЕРИ ОПЕРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ ФОРМУВАНЬ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ) 124

Тетяна КАРЛОВА, Оксана КРАВЧУК, Бахрам РАШИДІ

ОНОМАСІОЛОГІЧНИЙ КЛАС «ПУХЛИНИ» В ТЕРМІНОСИСТЕМІ НЕЙРОХІРУРГІЇ 130

Анастасія КИРИСЮК

РЕСУРСИ КОРПУСНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ ДЛЯ ПОБУДОВИ КОГНІТИВНИХ МАТРИЦЬ ЛСП
ПАНДЕМІЯ (НА МАТЕРІАЛІ ГЕНЕРАЛЬНОГО РЕГІОНАЛЬНО АНОТОВАНОГО КОРПУСУ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ) 137

Вікторія КОТВИЦЬКА

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ТЕМИ «ВБИВСТВО» У ПСИХОТРИЛЕРАХ
СЕБАСТІАНА ФІТЦЕКА 144

Віра КОТОВИЧ, Ірина ПАТЕН

МОВНИЙ ОБРАЗ ЛЮДИНИ В ПАРЕМІЙНОМУ СЕГМЕНТІ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ:
ЗООМОРФНА МЕТАФОРИЗАЦІЯ 150

Halyna KOCHERNA

THE OLD UKRAINIAN VOCABULARY IN THE ACTIVE LANGUAGE OF THE 15TH CENTURY 156

Владислав КУКУШКІН, Оксана ЛОБОВА

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗВО 163

Жанна КУЩЕНКО, Діана ПЕСОЦЬКА

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГАСТРОНІМІВ У ПОЕТИЧНОМУ І ПРОЗОВОМУ
ДИСКУРСАХ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ 168

Олександр ЛАВРИНЕНКО

ФУНКЦІОНУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ МЕХАНІЗМІВ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ЛЕКСИКИ
ІНОЗЕМНОЇ МОВИ 174

Любов ЛЕТЮЧА, Ірина БОЧАРОВА

АНГЛОМОВНА ФРАЗЕОЛОГІЧНА НЕОЛОГІЯ: СПОСОБИ ДЕРИВАЦІЇ 182

Марина МОВЧАН

ВІДТВОРЕННЯ ІРРЕАЛІЙ ХУДОЖНЬОГО СВІТУ АПОКАЛІПТИЧНОГО РОМАНУ 190

ПЕДАГОГІКА

Марина КАБИШ

ДІАГНОСТИКА РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧА
ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ДИСЦИПЛІН ЗАКЛАДУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ 195

Вадим КАЛІНІН, Лариса КАЛІНІНА

ФОРМУВАННЯ ПАНОРАМНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ
ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В КОНТЕКСТІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ 202

Лариса КАЛІНІНА, Наталія ПРОКОПЧУК

МЕТОД ПЕДАГОГІЧНОГО ТАНДЕМУ ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УМОВАХ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ 209376

Володимир КЕМІНЬ, Галина КЕМІНЬ

ДІТИ-БІЖЕНЦІ З УКРАЇНИ В УМОВАХ ЕМІГРАЦІЇ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ (1918–1939) **215**

Уляна КИРИЧУК-ХАССАН САЇД ХАССАН

СУБТИТУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ТУРЕЦЬКОЇ МОВИ **220**

Марина КОНЄВА, Арменуї ГАЛСТЯН

НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В УКРАЇНІ **226**

Катерина КОРСІКОВА, Тетяна АГЄЄНКО

ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНИХ КВЕСТІВ В ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІЧНИХ ФАХІВЦІВ **232**

Максим КОСТЮЧЕНКО

ДІАГНОСТИЧНИЙ АПАРАТ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ СФОРМОВАНOSTІ ЛІДЕРСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ **238**

Вікторія КОЧУБЕЙ, Ольга ДОЛГУШЕВА

ПІДРУЧНИКИ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ФОНЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ **243**

Катерина КРИШНЕЦЬ-АНДЯЛОШІЙ

РОЗВИТОК ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ **250**

Tetiana LAZARENKO, Svitlana OSMACHKO

SCIENTIFIC BASES OF USING CONTEXTUAL TEACHING TO FORM THE PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE TRANSLATORS **256**

Ірина ЛОПАТИНСЬКА, Єлизавета КУЧЕРГАН

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАЦІЇ У СФЕРІ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ **264**

Наталія МАКОГОНЧУК, Наталія ГОЛЯРДИК, Олена ГЕВКО

ПСИХІЧНЕ ТА ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ В ПАРАДИГМІ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ **270**

Лариса МАРУШКО

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПУ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ В ПІДГОТОВКУ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ **277**

Ольга МАРЧЕНКО, Лариса СОЛОХІНА, Ігор ШЕЛКОШВЕЄВ

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПРАВООХОРОНЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ІЗ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ **283**

Володимир МАРЧУК, Олена ЦВИД-ГРОМ, Ольга РЕЙДА

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СТУДЕНТІВ АГРАРІЇВ **290**

Тетяна МАСЛОВА, Людмила ВЛАСЮК

НАВЧАННЯ ПЕРЕКЛАДУ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ **296**

Оксана МАСЛОВА, Олена ЮДЕНКОВА, Ірина ГОНЧАРОВА

ГАДЖЕТИ ЯК ЗАСІБ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ ЦИФРОВОЇ ПЕДАГОГІКИ **302**

Вікторія МИГУЛЯ

ФІЛОСОФСЬКЕ ПІДҐРУНТЯ ПОНЯТТЯ «МОВИ» ТА «КОМУНІКАЦІЇ» КРІЗЬ ПРИЗМУ ДОСЛІДЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНО-МОВЛЕННЄВОЇ ОСОБИСТОСТІ **315**

Марина МИХАСЬКОВА

АНАЛІЗ РОЗШИРЕННЯ ДІАПАЗОНУ МЕТОДІВ МУЗИЧНОГО НАВЧАННЯ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА **322377**

Tetiana MOROZ, Svitlana MYKYTIUK

ENHANCED TESTING FOR EDUCATION IN EMERGENCIES 327

Світлана МУДРА, Людмила ЗУБКОВА, Еліна БЄЛЯЄВА

**ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ DESIGN THINKING ДЛЯ РОЗВИТКУ УСНОГО МОВЛЕННЯ
СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ 334**

Олена НЕГРІВОДА, Ольга ОДІНЦОВА, Наталія ОСІПЧУК

**СПЕЦИФІКА ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗВО ПІД ЧАС АСИНХРОННОГО
НАВЧАННЯ 339**

Юрій НЕСІН

**МЕТОД ПРОЄКТІВ У САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ОВОЛОДІННЯ
АНГЛОМОВНОЮ КОМУНІКАТИВНОЮ КОМПЕТЕНЦІЄЮ 345**

Khrystyna OSIDACH, Serhiy YAREMCHUK

**METHODOLOGY OF CONDUCTING DICTATIONS IN LESSONS OF SERBIAN LANGUAGE IN AN
ENGLISH-SPEAKING AUDIENCE 351**

Lyudmyla PIDKOLESNA, Olena ZHERONKINA

**DISCUSSION AS A METHOD OF FORMING COMMUNICATION SKILLS WHILE TEACHING
ENGLISH IN A HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTION 356**

Олена ПІДСОСОННА

**КРИТЕРІЇ, ПОКАЗНИКИ ТА РІВНІ СФОРМОВАНOSTІ НАСКРІЗНИХ УМІНЬ МОЛОДШИХ
ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» 361**

Людмила ПРОЦАЙ, Юлія ФЕДІЙ

**ВЕРБАЛЬНА ТА НЕВЕРБАЛЬНА КОМУНІКАЦІЯ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ 368378**

Tetiana LAZARENKO,

orcid.org/0000-0002-4099-5319

*Senior Lecturer at the Department of Pedagogies, Foreign Philology and Translation
Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics
(Kharkiv, Ukraine) tlazarenko2011@ukr.net*

Svitlana OSMACHKO,

orcid.org/0000-0001-5149-1354

*Senior Lecturer at the Department of Pedagogies, Foreign Philology and Translation
Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics
(Kharkiv, Ukraine) germansveta@gmail.com*

SCIENTIFIC BASES OF USING CONTEXTUAL TEACHING TO FORM THE PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE TRANSLATORS

The subject of the article is the pedagogical conditions of successful formation of professional competence of future translators – specialists in the field of international relations and intercultural communication using a contextual approach. The article analyzes the essence and structure of the contextual approach, sets out the directions of applying contextual teaching of a foreign languages to students in a higher education establishment. The term “contextual teaching” is defined. The article gives an insight into the specifics of the translator’s professional activity, and on this basis determines the range of professional skills of specialists in the field of intercultural communication. The authors emphasize that in contextual teaching and learning the whole system of didactic forms, methods and tools models the subject and social content of future professional activity. Such basic forms of activity in contextual learning as academic, quasi-professional and educational-professional activity are considered in detail. The pedagogical conditions that contribute to the improvement of the process of professional training of future translators in the field of international relations and intercultural communication are highlighted. It is noted that the use of contextual learning helps students to solve a number of professional and communicative tasks, such as to remove barriers to communication, to learn actively professional vocabulary and language clichés, to develop the ability to express their views on professional issues, etc. The article states that professionally oriented content of teaching a foreign language and translation is in itself an important motivating factor. The tasks that students perform to acquire professional communication skills should be related to regulating the issues of professional activity in a foreign language. The authors conclude that a contextual approach to the training of future translators in the field of international relations and intercultural communication is an effective basis for activating the personal potential of students, it involves them into the conditions of practical work, contributes to the formation of professional, universal, cultural and moral values.

Key words: contextual learning and teaching, a foreign language, competence approach, foreign language professional-communicative competence, intercultural communication, professional training of translators.

Тетяна ЛАЗАРЕНКО,

orcid.org/0000-0002-4099-5319

*старший викладач кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу
Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця
(Харків, Україна) tlazarenko2011@ukr.net*

Світлана ОСЬМАЧКО,

orcid.org/0000-0001-5149-1354

*старший викладач кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу
Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця
(Харків, Україна) germansveta@gmail.com*

НАУКОВІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ КОНТЕКСТНОГО НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Предметом дослідження статті є педагогічні умови успішного формування професійної компетентності майбутнього перекладача – фахівця у галузі міжнародних відносин і міжкультурної комунікації з використанням контекстного підходу. В статті аналізується сутність і структура контекстного підходу, визначаються 257

напрями застосування контекстного навчання під час опанування студентами іноземної мови у закладі вищої освіти. Дається визначення поняття контекстного навчання. Розкрито специфіку професійної діяльності перекладача, на основі якої визначено спектр професійних умінь фахівців у галузі міжкультурної комунікації. Автори підкреслюють, що при контекстному навчанні вся система дидактичних форм, методів і засобів моделює предметний і соціальний зміст майбутньої професійної діяльності. Докладно розглянуто такі базові форми діяльності в контекстному навчанні, як академічна, квазіпрофесійна і навчально-професійна діяльність. Виділено педагогічні умови, що сприяють удосконаленню процесу професійної підготовки майбутнього перекладача у сфері міжнародних відносин і міжкультурної комунікації. Зазначається, що використання контекстного навчання сприяє вирішенню цілої низки професійно-комунікативних завдань, як то: зняття бар'єрів спілкування, активне засвоєння професійно спрямованої лексики і мовних кліше, розвиток умінь висловлювати свою точку зору з професійних питань та ін. Відмічено, що професійно спрямований зміст навчання іноземної мови і перекладу вже сам по собі являється важливим мотивуючим фактором. Завдання, що виконують студенти для придбання навичок професійного спілкування, повинні бути пов'язані з вирішенням проблеми професійної діяльності на іноземній мові. Автори приходять до висновку, що контекстний підхід до навчання майбутніх перекладачів в галузі міжнародного бізнесу і міжкультурної комунікації є ефективною основою для активізації особистісного потенціалу студентів, залучає їх до умов практичної виробничої діяльності сприяє формуванню системи професійних, загальнолюдських, культурних і моральних цінностей.

Ключові слова: контекстне навчання, іноземна мова, компетентнісний підхід, інішомовна професійно-комунікативна компетенція, між культурна комунікація, професійна підготовка перекладачів.

Problem statement. In a non-language higher education institution, a foreign language is a mandatory component of the training of future specialists. Teaching a foreign language can be effective if it has a clear professional orientation, thus creating the opportunity for practical use of acquired knowledge and skills in the future profession. Therefore, the task of a foreign language teacher is to recreate in the educational activities of students situations similar to their future professional work, i.e. the context. Thus, the educational process models the situations of foreign language communication and ways to resolve professional issues.

In today's labor market, not only professionally trained staff are valued, but also professionals who are able to communicate at different levels and in different languages. In the process of his or her professional activity, a translator has to listen, read, understand and interpret, obtain information from oral and written sources and send it on to the other participants in the situation. The role of written communication, maintaining business correspondence, exchanging information through modern media is increasing nowadays. All this places increasing demands on the professional training of future translators – specialists in the field of international relations and intercultural communications. Modern society needs not only translators and interpreters who play a secondary role in the process of language communication, but also qualified language consultants of general profile who know not only a foreign language but also all spheres of life, politics, economy, history and culture of the people speaking this language. In our opinion, contextual learning will contribute to the development of these skills.

Recent research and publications analysis. Many domestic (N. Demyanenko, O. Kovtun, V. Maikovska, I. Marchuk, N. Myronchuk, T. Nikonenko, O. Popova, O. Shapran) and foreign scientists (E. Biker, R. Burns, A. Verbytsky, O. Grigorenko, M. Klyueva, Y. Maslova, T. Frolova, P. Erickson) consider the specifics, content, forms, methods, tools and other aspects related to the use of contextual learning technologies in the teaching subjects in higher education institutions. Various aspects of the problem of forming the professional competence of a linguist-translator were raised in the works of such scholars as T. Ganicheva, V. Karaban, V. Komissarov, I. Korunets, L. Chernovaty, J. Hunt, D. Robinson, E. Steiner. These studies contributed to the accumulation and systematization of scientific information on the formation of professional skills of future translators in higher education institutions. However, the structure of the professional skills of translators working in the field of international relations and intercultural communications has not yet been fully defined, and a model for their formation has not been sufficiently developed. Also, as a result of analysis and generalization of modern psychological and pedagogical literature, it becomes clear that the possibility of using a contextual approach in the process of teaching a foreign language in higher education institutions has not yet been the subject of detailed research.

In this regard, **the aim of the article** is to determine the application of contextual teaching and learning in foreign language classes in higher educational establishments, as well as to determine the specifics of the contextual approach in the process of professional training of future translators in university education.

Main research material. Now in Ukraine there is a growing interest in teaching a foreign language in the context of future professional activities. Higher education is characterized by the development

Lazarenko T., Osmachko S. Scientific bases of using contextual teaching to form the professional...258

and implementation of new standards of higher professional education, taking into account the basics of the competence approach. The concept of «competence» is a complex synthesis of theoretical knowledge and personal qualities acquired in the learning process, which include the desire to improve the acquired knowledge and the ability to creatively apply them to solve practical problems in future professional activities.

However, the transition from result-based to competency-based education involves profound changes in all parts of the pedagogical system. The formation of competencies that have such characteristics as systematic, metasubjectivity, focus on practical application, can not be carried out in the traditional explanatory-illustrative way, which involves the transfer of samples of knowledge, skills and abilities. Since the successful acquisition of competencies, especially professional, occurs through performing practical actions, it is necessary to arrange the appropriate general didactic and subject conditions. In this regard, we should turn to the contextual approach, which allows to implement in practice the above conceptual provisions and can become a psychological, pedagogical, scientific and methodological basis for solving many problems associated with the implementation of the competence approach.

In this connection, it is necessary to determine the range of special professional skills and abilities of a translator that specialises in the field of international relations and intercultural communication. Thus, during the course in university students must master the following competencies: the ability to analyze specific situations of international relations on the basis of historical, diplomatic, economic, legal approaches; ability to participate in negotiations and diplomatic talks; ability to prepare documents for diplomatic communications in native and foreign languages; ability to prepare business documents; ability to search and primarily process information in native and foreign languages; ability to apply translation skills.

The success of training in the field of translation is determined mainly by the optimal selection of pedagogical technologies and approaches used in this process. Analysis of psychological, pedagogical and methodological literature, study of regulatory documentation on the organization of future translators training, considering the specifics of their future professional activities, monitoring the process of training make it possible to determine approaches to this training: contextual, cultural, personal. The development of technology for the formation of special professional skills and abilities of the future translator should primarily be based on a contextual approach (Kovtun, 2017: 43-47).

Contextual teaching in modern practice of training is defined as a training process in which the content of education is included in the context of solving vital issues of professional work, its subject and social contexts. In this process contextual educational activities transform into professional ones, cognitive needs and motives, goals, actions, deeds and results are gradually replaced by professional skills; psychological, pedagogical and didactic conditions are created to enable students to set their own goals and achieve them, to direct their activities from learning to work (Maikovska, 2017: 156-165). The basis of contextual teaching lies, first of all, in the action theory of assimilation of social experience. According to this theory, a person can form, develop and manifest himself only engaging in active, personally meaningful activities.

In vocational education, the proactive approach is manifested in the ways of organizing the educational process, its direction, and goal setting. Thus, the pedagogical process should be based not only on the transfer of information to students, but also on the formation of a holistic personality capable to tackle challenging professional tasks.

Contextual training is closely related to the communicative approach, which involves the speech orientation of foreign language teaching as a means of communication and interaction of people. Teaching, built in accordance with the communicative approach, is characterized by situationality and functionality. This means that the classes create situations that are as close as possible to the real conditions of communication. In addition, language and talking material is selected according to the functions it performs and the situations in which it is used. Cross-cultural communication is a necessary component in the process of learning a foreign language and is an area of reality, where the main thing is the process of interaction of cultures, the nature of which is determined by the goals and objectives of communication, as well as means of its implementation. Cross-cultural communication is a set of specific processes of mutual understanding of communication partners who belong to different cultures and speak different languages. So one of the important goals of foreign language training of students in the field of international economics is to teach them how to achieve mutual understanding in the course of collective activity which is determined by the professional context (Popova, 2015: 156-166).

The contextual approach is aimed at resolving the contradictions of vocational education. The main 259

contradiction, according to A. O. Verbytsky, is the following: mastering professional activities should be provided within a qualitatively different activities that is within educational activities, that have its own program objectives, content, forms, methods, tools, process and result. In other words, doing one thing – learning, you need to learn a fundamentally different – to work. In contextual teaching and learning, this problem is solved by organizing a dynamic movement of students' activities from the educational, through quasi-professional and educational-professional activities to the actual professional activities with the appropriate transformation of needs, motives, goals, actions, means, subject and result (Popova, 2015: 156-166).

This contradiction causes a number of other contradictions: learning activities involve a developed cognitive motivation, while practical activities involve professional motivation; the subject of study is a symbolic system of educational information, but in professional activities the specialist deals with objects of material or spiritual nature; the content of education is presented in the form of many, at first glance, unrelated disciplines, but in the course of work it is applied systematically; students mainly “exploit” attention, perception, memory and motility, while in the process of work he/she acts as a whole person; the student is mostly in a “responsible” position, he/she is active in response to the special controlling influences of the teacher (answers questions, performs tasks, etc.), whereas the work of the specialist requires activity and initiative; while studying the student does not cooperate with other students in the process of “mastering” knowledge, acts as a principal loner, whereas every production process takes place through the joint activities of specialists.

Contextual teaching as a means of solving these problems is based on the following basic principles: 1) the principle of pedagogical support of the student's personal involvement in educational activities; 2) the principle of consistent modeling in the educational activities of holistic content, forms and conditions of professional activity of specialists; 3) the principle of problematic content of education and its deployment in the process of learning; 4) the principle of correspondence of organization of students' educational activities to the goals and content of education; 5) the principle of the leading role of joint activities, interpersonal interaction and dialogical communication of the participants in the educational process (teacher and students, students among themselves); 6) the principle of pedagogically sound combination of new and traditional pedagogical technologies; 7) the principle of unity of training and education of a specialist's personality; 8) the principle of openness, that is the possibility to use in the educational process of the context type any pedagogical technologies proposed in other theories and approaches (Marchuk, 2009: 1-20).

In the scientific literature certain advantages of contextual teaching and learning are highlighted: 1) in the process of professional training students are in the active position; 2) students acquire knowledge in the context of analysis and solution of simulated professional situations, which stimulates the development of cognitive and professional motivation, forms a personal meaning of learning; 3) in the process of professional training individual work of students is combined with collective one, thus they have the opportunity to share their own intellectual and personal potential; 4) students accumulate the experience of using educational information as a means of regulating their own activities; 5) the humanization of education is ensured by the fact that the personality and individuality of the future specialist become the logical center of the pedagogical process; 6) in contextual learning a student turns from an object of pedagogical influence into the subject of cognitive, professional and socio-cultural activities. The main purpose of contextual learning is to form within the students' educational activities their holistic, intrinsically motivated professional readiness for the future profession (Maikovs'ka, 2017: 160).

It is important to note that in contextual learning there are no dominant pedagogical technologies. And this is its characteristic feature. In the practice of such training complete freedom of teacher's creativity is allowed, provided that the activities of the subjects of the educational process are aimed at the holistic training of qualified professionals.

The basic forms of activity in contextual teaching are actually educational (academic), quasi-professional and educational-professional activities, organized through semiotic, simulation and social learning models. With the help of various intermediate forms, the basic forms smoothly “flow” into each other, thus ensuring a dynamic movement of activity.

The closest to the traditional form of education is the actual educational activity of the academic type, its basis is communication and assimilation of information. Classic examples are information lectures and seminars. Semiotic educational models correspond to educational activities of the academic type. As the name implies, they contain educational information in the professional field, presented in symbolic form as oral or written texts (e.g. lecture material). The unit of student's work is language action. How

Lazarenko T., Osmachko S. Scientific bases of using contextual teaching to form the professional...260

ever, in contrast to the traditional approach, the subject and social contexts of future professional activity are set already at this stage: the main contradictions that arise at work are discussed, and the actions of specialists are modeled at the theoretical level. The knowledge gained in this way would no longer be abstract and purely theoretical and prepares students for quasi-professional activities.

In quasi-professional activity in the classroom the context of production processes and relations is modeled. Here the main role is played by simulation learning models, which reproduce the situations of specific professional activities and cause students to use previously obtained theoretical information in practice. The unit of students' work becomes a "professional" subject action (Popova, 2015: 156-166).

Finally, educational and professional activities put students in the position of specialists. Based on previously acquired knowledge and applying it in practice, they perform professional actions not in a model form, but in a real one: do practical training, prepare term papers and final qualifying works, various projects etc. This stage logically corresponds to social learning models – typical for this type of activity problem situations that develop in the collective work of students, teachers, practical training, term papers and graduate works managers. As a result of joint efforts of students, each of them develops not only subject-matter but also social competence. The main unit of student's work here is action.

It should be noted that the allocation of basic forms of activity and their corresponding training models is quite conditional, because these forms have no clear boundaries, logically change from one to the other, which entails a "layering" of training models. A striking example of this is the business game.

A special area of research works performed within the framework of the contextual approach are works in the field of foreign language teaching and teaching speaking in a foreign language.

Language, which is an absolute abstraction, receives its concrete embodiment in speech. As is known, speech is always situational: the addresser and the addressee of the voice message are "inside" the situation, i.e. in a certain situation. Situational learning of foreign languages is one of the principles of communicative approach to learning. Situationalism is able to reproduce the communicative reality and thus arouse interest by the authenticity of speech. In this case, the "situation" is not a set of extralinguistic circumstances, but the system of relationships of interlocutors, reflected in their minds; here "situationality" is viewed as the relation of the speech to this relationship. Special situational exercises and situational dialogues are widely used in the methodology of teaching foreign languages.

From the standpoint of the contextual approach, the situation includes not only external conditions, but also the speaker and other people with whom he/she is communicating and interacting. If we look at the problem through the prism of vocational training, we can say that the "situationality" of training is its "contextuality". Then the principle of situationality in the communicative approach is transformed into the teaching of language by professionally given situations, which are the basis for the organization of professional language training in contextual education at the higher school.

It should be noted that a foreign language as a subject is the least "conservative" of all subjects, because the language is constantly changing and evolving, which can not but be reflected in teaching practice. Hence, the contextual approach, which is based on learning in the dynamics of constant changes in conditions, situations, contexts of professional activity, best fits to the teaching of professionally-oriented foreign language.

For the practical implementation of the contextual model of foreign language teaching O. A. Grigorenko developed the following set of pedagogical conditions: continuity of education, progressiveness of its content, and development of foreign language competence of the future specialist; the selection of the teaching content, depending on the linguistic features of a foreign language and the content of professional communication, which involves interdisciplinary links of a foreign language and major subjects; together with common language exercises the communicative problems are the appropriate form of the content of foreign language teaching, and the basis for the formation of the relevant competence in speaking a foreign language is the verbalization of the formulation and solution of these problems; mastering professionally oriented foreign language speech activity involves a combination of actual educational, quasi-professional, educational-professional peer-to-peer dialogic communication in a foreign language; psychological conditions are created in education, which ensure personal inclusion and humanistic relations of the participants in the educational process; situationally generated cognitive and professional motivation of students is organically complemented by motives for achievement; when organizing independent work of students, their individual psychological characteristics, cognitive abilities and life experience should be taken into account; special creative tasks should be designed for which students have to rely on creating images of foreign language information; 261

the possibilities of computer, audiovisual and other technical means of training and control are used in a didactic way.

Teaching foreign languages using the contextual training is aimed at solving a number of professional and communicative tasks: 1) removing barriers to communication, developing creative communicative abilities, stimulating spontaneous foreign language oral speech; 2) formation and development of motives for professional communication activities; 3) active mastering of professionally-oriented vocabulary and language clichés for their further use in situations of professional communication; 4) development of skills to operate with knowledge and new information on the topic in specific situations of professional communication; 5) learning the skills of communicative interaction, practice of appropriate communicative tactics; 6) developing skills to summarize, analyze, comment, express their views on professionally important issues; 7) practical development of role behavior in situations of professional communication; 8) implementation of professional communicative functions of the future specialist in foreign language communication and interaction.

According to A. Melnyk, students should be constantly involved in professionally oriented work that requires their intellectual activity in the following areas: mastering the lexical (terminological) layer, grammatical and structural forms inherent in a particular profession; involving students in expanding their reading interests; mastering the skills of scientific search for the necessary information and facts in foreign professional literature; achieving a sufficient level of development of the main types of speech activity; mastering the skills of independent work aimed at oral and written speech (Mel'nyk, 2012: 194).

A more detailed study of the content and forms of foreign language speech activity of students in contextual teaching was conducted by Yu.V. Maslova. The author proposes the following content of semiotic, simulation and social learning models, presented in the form of phased blocks.

The semiotic model involves: 1) work with vocabulary, the purpose of which is to practice the language need to discuss a particular topic, this work is performed in the form of group and pair work; 2) communicative exercises, the goal of which is to master vocabulary as a means of foreign language communication within a particular topic. In addition to traditional drilling exercises, various language games are used here, which contribute to the creation of the subject context of real communication and bring the element of competition into learning activity; 3) work with the main texts, the goals of the work is to accumulate information and knowledge on the topic to form and develop skills and abilities for using them in professional communication; 4) communicative exercises to the main texts, the purpose the of the work is to use textual information for communication, to improve the skills of active vocabulary, the ability to summarize, analyze, comment, express their views on professionally important issues.

The simulation training model offers: 1) working out of language clichés and stamps, the goal is to form skills and improve abilities of using language clichés and stamps in situations of professional communication (working of stamps and clichés is carried out in the form of microdialogues); 2) work with texts in addition to those specified in the traditional program, communicative exercises for them; the goal is to develop the skills of analysis and synthesis of professionally significant information; at this stage, the tasks are becoming more complicated: from posing problematic questions and formulating answers to them to tasks aimed at developing the argumentation of their point of view and solving problem situations. The work is aimed not so much at working out language material, accumulation of knowledge, developing skills of using the learned material for professional communication, but at mastering the basic skills that are part of the functions performed by a specialist in a foreign language; 3) training the skills of dialogic communication; the goal is to develop skills to operate knowledge on the topic in specific situations of professional communication, to practice the tactics of professional dialogic communication using clichés and stamps, the communication being aimed at implementing the main functions of the specialist; 4) mastering professional-language situations of role behavior, the goal is to develop the skills of organization and implementation of professional communication, to develop motives for both foreign language speech activity and professional activity.

The social educational model consists of: a) a role play; the purpose of which is to remove barriers to communication, activate creative communication opportunities, stimulate spontaneous foreign language; b) a business game, which systematically models the subject, social and psychological content of holistic professional activity, the purpose of business game is developing systemic skills of implementing the learned professional foreign language functions of the future specialist into a foreign language communication and interaction. Business games promote the development of such social and communicative abilities of students as the ability to cooperate and interact with people from different

Lazarenko T., Osmachko S. Scientific bases of using contextual teaching to form the professional...262

cultures, the ability to use different information and communication tools in translation, the ability to effectively resolve conflicts, misunderstandings etc. Business (role) plays are extremely important for stimulating speech practice in native and foreign languages in all types of language activity – listening, speaking, reading and writing.

As we can see, collective work prevails in the above forms of organization of educational activities. Today, collective interaction is considered to be the most important factor in the success of mastering a foreign language. In contextual learning this is not only a condition for improving the practical results of learning, but also the process of intensive team building, the most important source of learning motivation.

It should be noted that the professional content of foreign language teaching is in itself an important motivating factor. Foreign language professional communication is mainly intended for adult audiences and requires special consideration of the specifics of the professional activities of this category of professionals. Tasks performed by students to acquire professional communication skills should be related to solving problems of professional activity in a foreign language.

Conclusions. The contextual approach models the educational environment as close as possible to the professional in form and content, it is an effective basis for activating the personal potential of each student, orients them to dynamic, continuous personal development and professional growth.

Based on the above, we can conclude that contextual teaching and learning helps to solve the main problems of professionally oriented foreign language education: involving students in the conditions of practical production activities; providing students with the necessary system of professional knowledge; development of constructive and critical thinking; formation of a system of professional, universal, cultural and moral values, development of skills of social and communicative interaction, communicative abilities. The contextual approach to learning allows the future specialist not only to adapt successfully to a modern educational institution, but also to realize personal creative potential in professional activities.

Of course, our article does not provide a comprehensive solution of the issues related to the use of contextual teaching technologies in the process of training translators in the field of international business and intercultural communication, as well as in the process of learning a foreign language in general. The problems of implementation of this approach in foreign language training of students using a number of active learning methods need further consideration.

BIBLIOGRAPHY

1. Глотова О. В., Лазаренко Т. В. Використання контекстного навчання для формування професійної компетентності майбутніх перекладачів. *Сучасні філологічні і методичні студії : проблематика і перспективи [Електронне видання] : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. для науковців, викладачів, учителів, здобувачів вищої освіти, Харків, 18 трав. 2022 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; Харків, 2022. С. 41–45.*
2. Ковтун О. В. Технологія формування професійних умінь у майбутніх перекладачів авіаційної галузі. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського : зб. наук. праць. – Одеса : ПНПУ ім. К. Д. Ушинського, 2017. Вип. 5(118). С. 43–47.*
3. Майковська В. О. Організація практичної підготовки майбутніх фахівців на засадах контекстного підходу. *Людинознавчі студії. Педагогіка. 2017. Вип. 4. С. 156–165.*
4. Марчук І. П. Формування професійних якостей майбутнього соціолога у процесі контекстного навчання : *автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец.13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти».* Запоріжжя, 2009. 20 с.
5. Мельник А. П. Контекстне навчання у процесі професійного іншомовного спілкування студентів немовних спеціальностей. *Витоки педагогічної майстерності. Серія : Педагогічні науки. 2012, вип. 10, С. 191–196.*
6. Мирончик Н. М. Контекстний підхід у підготовці студентів до професійної діяльності у зарубіжній педагогічній теорії. *Креативна педагогіка: [наук.-метод. журнал]. Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки «Полісся».* Житомир, 2018. Вип. 13. С. 95–101.
7. Ніконенко Т. В. Роль технології контекстного навчання у процесі підготовки магістрів початкової освіти. *Молодь і ринок: науково-педагогічний журнал. Дрогобич: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. 2016. № 8 (139). С. 115–119.*
8. Попова О. В. Контекстний підхід як детермінанта професійно-мовленнєвої підготовки майбутніх перекладачів китайської мови. *Наука і освіта. 2015. № 9. С. 156–166.*
9. Perin Dolores Facilitating Student Learning Through Contextualization. (CCRC Working Paper No. 53). New York, NY: Columbia University, Teachers College, Community College Research Center. 2011. URL: <https://ccrc.tc.columbia.edu/media/k2/attachments/facilitating-learning-contextualization-brief.pdf>

REFERENCES

1. Hlotova O. V, Lazarenko T. V. Vykorystannya kontekstnoho navchannya dlya formuvannya profesiynoyi kompetentnosti maybutnikh perekladachiv [The use of contextual learning for the formation of professional competence of future translators] *Suchasni filologichni i metodychni studiyyi : problematyka i perspektyvy [Elektronne vydannya] : materialy Mizhnar. nauk.-prakt. konf. dlya naukovtsiv, vykladachiv, uchyteliv, zdobuvachiv vyshchoyi osvity, Kharkiv, 18 trav. 2022 r. Kharkiv. nats. ped. un-t im. H. S. Skovorody ; Kharkiv, 2022, 41–45. [in Ukrainian]*
2. Kovtun O. V. Tekhnolohiya formuvannya profesiynykh umin u maybutnikh perekladachiv aviatsiynoyi haluzi [Technology of formation of professional skills of future translators in the aviation industry]. *Naukovyy visnyk Pivdennoukrayins'koho natsional'noho pedahohichnoho universytetu im. K.D. Ushyns'koho : zb. nauk. Prats'*. Odesa : PNPU im. K. D. Ushyns'koho, 2017. Vyp. 5(118), 43–47. [in Ukrainian]
3. Maykovska V. O. Orhanizatsiya praktychnoyi pidhotovky maybutnikh fakhivtsiv na zasadakh kontekstnoho pidkhodu [Organization of practical training of future specialists on the basis of the contextual approach]. *Lyudynoznavchi studiyyi. Pedahohika*. 2017. Vyp. 4, 156–165. [in Ukrainian]
4. Marchuk I. P. Formuvannya profesiynykh yakostey maybutn'oho sotsioloha u protsesi kontekstnoho navchannya [Formation of professional qualities of the future sociologist in the process of contextual learning]: *avtoref. dys. ... kand. ped. nauk : spets.13.00.04 «Teoriya i metodyka profesiynoyi osvity»*. Zaporizhzhya, 2009. 20. [in Ukrainian]
5. Melnyk A. P. Kontekstne navchannya u protsesi profesiynoho inshomovnoho spilkuvannya studentiv nemovnykh spetsial'nostey [Contextual learning in the process of professional foreign language communication of students of non-language majors]. *Vytoky pedahohichnoyi maysternosti*. Seriya : Pedahohichni nauky, 2012. vyp. 10, 191–196. [in Ukrainian]
6. Myronchuk N. M. Kontekstnyy pidkhid u pidhotovtsi studentiv do profesiynoyi diyal'nosti u zarubizhniy pedahohichniy teorii [Contextual approach in preparing students for professional activity in foreign pedagogical theory]. *Kreatyvna pedahohika: [nauk.-metod. zhurnal]. Akademiya mizhnarodnoho spivrobotnytstva z kreatyvnoyi pedahohiky “Polissya”*. Zhytomyr, 2018. Vyp. 13, 95–101. [in Ukrainian]
7. Nikonenko T. V. Rol' tekhnolohiyi kontekstnoho navchannya u protsesi pidhotovky mahistriv pochatkovoyi osvity [The role of contextual learning technology in the process of training masters of primary education]. *Molod' i rynok: nauko-pedahohichnyy zhurnal*. Drohobych: Drohobyts'kyy derzhavnyy pedahohichnyy universytet imeni Ivana Franka, 2016. № 8 (139), 115–119. [in Ukrainian]
8. Popova O. V. (). Kontekstnyy pidkhid yak determinanta profesiyno-movlennyevoyi pidhotovky maybutnikh perekladachiv kytais'koyi movy [Contextual approach as a determinant of professional speech training of future translators of the Chinese language]. *Nauka i osvita*, 2015. № 9, 156–166. [in Ukrainian]
9. Perin Dolores Facilitating Student Learning Through Contextualization. (CCRC Working Paper No. 53). New York, NY: Columbia University, Teachers College, Community College Research Center. 2011 URL: <https://cerc.tc.columbia.edu/media/k2/attachments/facilitating-learning-contextualization>